

Informator egzaminacyjny

dla kandydatów przystępujących do egzaminu czeladniczego

STOLARZ

Izba Rzemieślnicza w Opolu
ul. Katowicka 55
45-061 Opole
Tel. 77 454 31 73, 77 453 79 71
e-mail: info@izbarzem.opole.pl
www.izbarzem.opole.pl

STOLARZ- 752205

Egzamin CZELADNICZY przeprowadzany jest w dwóch etapach:

etap praktyczny: polega na samodzielnym wykonaniu przez kandydata zadań egzaminacyjnych sprawdzających umiejętności praktyczne. Czas trwania etapu praktycznego nie może być krótszy niż 120 minut i nie dłuższy niż 24 godziny, łącznie w ciągu trzech dni.

etap teoretyczny: polega na udzieleniu odpowiedzi na pytania zestawione w dwóch częściach; pisemnej i ustnej, sprawdzających wiedzę teoretyczną:

1) w części **pisemnej** z zakresu tematów:

- rachunkowość zawodowa
- dokumentacja działalności gospodarczej
- rysunek zawodowy
- przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej
- podstawowe zasady ochrony środowiska
- podstawowe przepisy prawa pracy
- podstawowa problematyka z zakresu podejmowania działalności gospodarczej i zarządzania przedsiębiorstwem

Czas trwania części pisemnej nie może być krótszy niż 45 minut i nie dłuższy niż 210 minut.

2. w części **ustnej** z zakresu tematów:

- technologia
- maszynoznawstwo
- materiałoznawstwo

Czas trwania części ustnej etapu teoretycznego nie może być dłuższy niż 30 minut.

1. PROFIL UMIEJĘTNOŚCI CZELADNIKA ZWIĄZANY Z ZAWODEM

Czeladnik (posiadacz świadectwa czeladniczego) w zawodzie stolarz potrafi:

- posługiwać się dokumentacją techniczną wyrobów stolarskich,
- sporządzać proste szkice elementów i wyrobów stolarskich,
- dobierać materiały drzewne i pomocnicze do wytwarzania wyrobów,
- użytkować i konserwować narzędzia, maszyny i urządzenia stosowane w produkcji wyrobów stolarskich,
- prowadzić obróbkę skrawaniem materiałów drzewnych sposobem ręcznym i maszynowym,
- wykonywać elementy i wyroby z drewna oraz tworzyw drzewnych,
- prowadzić procesy suszenia oraz obróbki hydrotermicznej i plastycznej drewna,
- dokonywać napraw, renowacji i rekonstrukcji wyrobów stolarskich,
- pakować, transportować, składować i magazynować materiały oraz wyroby drzewne,
- oceniać jakość wykonywanych prac,
- sporządzać zapotrzebowanie materiałowe oraz kalkulować koszty wykonania wyrobów stolarskich,
- przestrzegać przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska podczas wykonywania zadań zawodowych,
- udzielać pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy.

Czeladnik w zawodzie stolarz jest przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- 1) wykonywania wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;
- 2) wykonywania prac związanych z obsługą oraz konserwacją maszyn i urządzeń stosowanych w stolarstwie;
- 3) wykonywania napraw, renowacji i konserwacji wyrobów stolarskich.

2.WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM WYŻEJ WYMIENIONYCH ZADAŃ ZAWODOWYCH:

2.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy

Czeladnik:

- 1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią;
- 2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska w Polsce;
- 3) określa prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 4) przewiduje zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych;
- 5) określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy;
- 6) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka;
- 7) organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 8) stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych;
- 9) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- 10) udziela pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz w stanach zagrożenia zdrowia i życia.

2.2.Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej

Czeladnik:

- 1) stosuje pojęcia z obszaru funkcjonowania gospodarki rynkowej;
- 2) stosuje przepisy prawa pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony danych osobowych oraz przepisy prawa podatkowego i prawa autorskiego;
- 3) stosuje przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rozróżnia przedsiębiorstwa i instytucje występujące w branży i powiązania między nimi;
- 5) analizuje działania prowadzone przez przedsiębiorstwa funkcjonujące w branży;
- 6) inicjuje wspólne przedsięwzięcia z różnymi przedsiębiorstwami z branży;
- 7) przygotowuje dokumentację niezbędną do uruchomienia i prowadzenia działalności gospodarczej;
- 8) prowadzi korespondencję związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- 9) obsługuje urządzenia biurowe oraz stosuje programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej;
- 10) planuje i podejmuje działania marketingowe prowadzonej działalności gospodarczej;
- 11) optymalizuje koszty i przychody prowadzonej działalności gospodarczej.

3.KOMPETENCJE

3.1.Personalne i społeczne

Czeladnik:

- 1) przestrzega zasad kultury i etyki;
- 2) jest kreatywny i konsekwentny w realizacji zadań;
- 3) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 4) jest otwarty na zmiany;
- 5) potrafi radzić sobie ze stresem;
- 6) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 7) przestrzega tajemnicy zawodowej;
- 8) potrafi ponosić odpowiedzialność za podejmowane działania;
- 9) potrafi negocjować warunki porozumień;
- 10) współpracuje w zespole.

4.WIEDZA I UMIEJĘTNOŚCI OGÓLNOZAWODOWE ZWIĄZANE Z ZAWODEM STOLARZ

Czeladnik:

- 1) rozpoznaje gatunki drewna, materiały drzewne i tworzywa drzewne;
- 2) określa właściwości drewna i tworzyw drzewnych;
- 3) rozpoznaje wady drewna oraz określa przyczyny ich powstawania;
- 4) rozróżnia rodzaje uszkodzeń materiałów;
- 5) określa materiały pomocnicze stosowane w produkcji;
- 6) sporządza szkice i rysunki techniczne;
- 7) posługuje się instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń;
- 8) posługuje się terminologią stosowaną w przemyśle drzewnym;
- 9) stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań.

5.UMIEJĘTNOŚCI ZWIĄZANE Z WYKONYWANIEM ZDAŃ ZAWODOWYCH W ZAWODZIE STOLARZ

5.1. Wytwarzanie wyrobów stolarskich

1) Wykonywanie wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych

Czeladnik:

- 1) dokonuje klasyfikacji drewna i materiałów drzewnych;
- 2) posługuje się dokumentacją konstrukcyjną i technologiczną;
- 3) dobiera technologię wytwarzania wyrobów stolarskich;
- 4) przygotowuje materiały podstawowe i pomocnicze do wykonania wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;
- 5) dobiera sposoby obróbki drewna i tworzyw drzewnych;
- 6) dobiera narzędzia, maszyny i urządzenia do wykonania obróbki drewna i tworzyw drzewnych;
- 7) obsługuje maszyny i urządzenia stosowane w stolarstwie;
- 8) wykonuje ręczną i maszynową obróbkę drewna i tworzyw drzewnych;
- 9) posługuje się przyrządami pomiarowymi;

- 10) wykonuje hydrotermiczną i plastyczną obróbkę drewna;
- 11) wykonuje elementy konstrukcyjne oraz ich połączenia;
- 12) stosuje techniki wykańczania powierzchni drewna, tworzyw drzewnych i gotowych wyrobów z drewna;
- 13) wykonuje klejenie i oklejanie drewna i materiałów drzewnych;
- 14) stosuje systemy montażu i okuwania wyrobów stolarskich;
- 15) wykonuje konserwację narzędzi, maszyn i urządzeń stosowanych do wykonywania wyrobów z drewna i tworzyw drzewnych;
- 16) ocenia jakość wykonania wyrobów stolarskich; wykonuje prace związane z pakowaniem, magazynowaniem oraz transportem elementów, podzespołów i wyrobów gotowych.

2) Wykonywanie napraw, renowacji i konserwacji wyrobów stolarskich

Czeladnik:

- 1) identyfikuje typy konstrukcji oraz style stosowane w meblarstwie;
- 2) rozpoznaje wady oraz uszkodzenia materiałów i wyrobów stolarskich;
- 3) ustala przyczyny uszkodzeń wyrobów oraz określa sposób ich naprawy, renowacji lub konserwacji;
- 4) kwalifikuje wyroby stolarskie do naprawy i renowacji;
- 5) ustala zakres napraw, renowacji i konserwacji wyrobów stolarskich;
- 6) dobiera techniki, materiały i narzędzia do wykonania naprawy, renowacji, konserwacji wyrobów stolarskich;
- 7) wykonuje naprawę, renowację i konserwację wyrobów stolarskich zgodnie z zapotrzebowaniem i wymaganiami klientów;
- 8) ocenia jakość wykonania naprawy, renowacji lub konserwacji wyrobów stolarskich.

Przykładowe pytania do części ustnej egzaminu:

Technologia

1. Wymień rodzaje połączeń stolarskich.
2. Omów proces technologiczny wykonania taboretu.
3. Jak i w jakim celu okleinujemy płyty wiórowe?
4. Omów trasowanie materiałów stolarskich.
5. Podaj sposoby suszenia drewna i omów jeden z nich.
6. Omów sposoby zabezpieczania czół materiałów przed pękaniem.
7. Podaj podział mebli ze względu na konstrukcję.
8. Omów drewno stosowane do produkcji stolarki otworowej i produkcji mebli.
9. Podaj sposoby nanoszenia powłok lakierowanych.
10. Wymień kleje stosowane w stolarstwie i podaj ich zastosowanie.
11. Omów proces produkcji sklejk.
12. Omów rodzaje obróbki drewna.
13. Omów zjawisko pęcznienia i kurczenia drewna.
14. Omów drzwi płytowe i płycinowe.
15. Omów sposoby pozyskiwania okleiny.
16. Omów proces produkcyjny szafy ubraniowej.
17. Omów sposoby barwienia drewna.
18. Omów sposoby suszenia tarcicy.
19. Wymień i omów rodzaje złącz stosowanych w stolarstwie.
20. Omów przekroje drewna oraz słoje roczne.

21. Podaj sposoby łączenia drewna na długości.
22. Omów etapy procesu suszenia tarcicy.
23. Omów właściwości drewna określające wygląd.
24. Omów łączniki stosowane w stolarce budowlanej.
25. Wymień i omów wady występujące podczas okleinowania.
26. Na czym polega przygotowanie drewna do klejenia?
27. Wymień zasady trasowania oraz narzędzia traserskie.
28. Omów płytę wiórową laminowaną.
29. Jaka jest różnica między złączem a połączeniem?
30. Omów proces technologiczny drzwi płycinowych.

Maszynoznawstwo

1. Wymień rodzaje pilarek do drewna i omów budowę pilarki tarczowej.
2. Wymień rodzaje suszarni do drewna i omów jedną z nich.
3. Wymień elektronarzędzia stolarskie i krótko omów jedno z nich.
4. Omów podział i sposób działania strugarek do drewna.
5. Podaj podział pił tarczowych i omów jedną z nich.
6. Omów zasady konserwacji i przechowywania narzędzi.
7. Omów budowę i pracę na wielopile.
8. Omów budowę i działanie klina rozszczepiającego pilarki tarczowej.
9. Omów zasady konserwacji maszyn i urządzeń stolarskich.
10. Omów dodatkowe oprzyrządowanie zabezpieczenia przy piłach tarczowych.
11. Wymień rodzaje frezarek do drewna i podaj ich zastosowanie.
12. Opisz budowę i przeznaczenie pilarki taśmowej.
13. Omów zasadę obsługi grubościówki.
14. Wymień rodzaje wentylatorów i urządzeń wyciągowych stosowanych w zakładach drzewnych.
15. Omów budowę pilarki tarczowej.
16. Wymień rodzaje szlifierek i omów jedną z nich.
17. Omów budowę i działanie wybranej strugarki do drewna.
18. Omów rodzaje przekładni w maszynach stolarskich.
19. Omów przygotowanie pilarki tarczowej do pracy.
20. Podaj rodzaje szlifierek do drewna i omów wybraną.
21. Omów działanie suszarni komorowej do drewna.
22. Omów budowę i działanie strugarki wyrówniarki.
23. Wymień i omów rodzaje pił stosowanych w maszynach stolarskich.
24. Omów zasady konserwacji maszyn i urządzeń stolarskich.
25. Omów budowę i działanie frezarki dolnowrzecionowej.
26. Do czego służy podcinak w pilarce tarczowej?
27. Wymień zasady postępowania przy ostrzeniu narzędzi stolarskich.
28. Omów budowę i działanie wiertarki jednowrzecionowej.
29. Omów sposób przygotowania strugarki do pracy.
30. Omów frezy i głowice frezarskie.

Materialoznawstwo

1. Określ pojęcia: drzewo i drewno. Podaj ich zalety i wady.

2. Omów budowę płyty pilśniowej twardej.
3. Podaj podstawowe grubości tarcicy stosowanej w stolarstwie i jej podstawowe zastosowania.
4. Podaj zastosowanie tarcicy w zależności od stopnia wilgotności.
5. Wymień wady drewna i omów wybraną.
6. Jakie znasz materiały ściernie? Podaj ich zastosowanie.
7. Omów mechaniczne właściwości drewna.
8. Jak się pozyskuje i do czego służą obłogi?
9. Omów sposoby wykańczania i uszlachetniania powierzchni drewnianych.
10. Omów rodzaje tarcicy.
11. Omów fizyczne właściwości drewna.
12. Wymień i omów rodzaje płyt stolarskich.
13. Omów słoje roczne drewna.
14. Omów klasyfikację jakościową tarcicy.
15. Omów płyty pilśniowe.
16. Wymień i omów wady drewna.
17. Omów budowę taśmy ścierniej stosowanej w szlifierkach.
18. Omów płyty OSB i MDF.
19. Omów okleiny i okleinowanie.
20. Wymień rodzaje klejów i podaj ich zastosowanie.
21. Omów gatunki drzew iglastych i liściastych.
22. Omów rodzaje, właściwości i zastosowanie płyt wiórowych.
23. Omów wilgotność drewna.
23. Jakich materiałów używa się do wykańczania powierzchni stolarskich?
24. Jakie materiały stosujemy do wykańczania powierzchni przezroczystych?
25. Dlaczego i jak zabezpieczamy drewno?
26. Omów zjawisko kurczenia drewna.
27. Omów sposoby wykańczania powierzchni mebli.
28. Omów rodzaje i właściwości materiałów ściernych.
29. Wymień najczęściej stosowane gatunki drewna liściastego w stolarstwie.
30. Jakie znasz drewno egzotyczne stosowane w stolarstwie?